

ΚΕΙΜΕΝΟ 1

«Selfie: Το φαινόμενο της αυτοφωτογράφησης»

Οι ιστορικοί και οι ανθρωπολόγοι του μέλλοντος, που θα μελετούν τον οπτικό πολιτισμό του 21ου αιώνα, θα σαστίσουν μπροστά στην καθολικότητα του φαινομένου της ψηφιακής αυτοφωτογράφησης ή αλλιώς «selfie».

Η ερωτική σχέση, που έχουμε αναπτύξει με τις selfies δεν είναι καθόλου εφήμερη. Αντιθέτως, φαίνεται πως τραβάμε μια selfie με κάθε ευκαιρία, άλλοτε στο γυμναστήριο και άλλοτε στην κηδεία της γιαγιάς μας. Η Jenna Wortham, δημοσιογράφος των New York Times, που ειδικεύεται σε θέματα τεχνολογίας επισημαίνει πως «όλοι, από τον Πάπα έως τις κόρες του Μπαράκ Ομπάμα, έχουν απεικονιστεί σε κάποια selfie, αν και όχι μαζί ακόμα».

Η αυτοπροσωπογραφία, προφανώς, δεν είναι σύγχρονη επινόηση. Στο βιβλίο του “The Self-Portrait: A Cultural History”, ο James Hall, ιχνηλατεί την τεχνολογική και αισθητική εξέλιξη της αυτοαπεικόνισης στην τεχνική του Φλαμανδού ζωγράφου Jan Van Eyck, στο διάσημο έργο του Velazquez “Las Meninas”, στους πίνακες της Frida Kahlo και διαπιστώνει χρησιμοποιώντας τα λόγια του Βρετανού καλλιτέχνη Lawrence Gowing ότι «η γνώμη που έχει ο ζωγράφος για τον εαυτό του είναι μέρος της δεξιοτεχνίας του. Χρειάζεται να είναι αλαζόνας, όπως και ένας τραγουδιστής όπερας. Η περηφάνεια και η κομπορρημοσύνη, θρέφουν το ταλέντο».

Σήμερα, η αυτοαπεικόνιση δεν αποτελεί προνόμιο ενός μεγαλοφυούς καλλιτέχνη του βεληνεκούς του Van Eyck, του Rembrandt ή του Ducieux. Όποιος διαθέτει ένα smartphone, χρησιμοποιεί με επιτυχία τα φίλτρα της εφαρμογής Instagram και διαθέτει σύνδεση στο διαδίκτυο μπορεί να συμμετέχει στην πιο

δημοφιλή τάση της εποχής. Όμως τι αξίζει – και τι σημαίνει- στ’ αλήθεια μια selfie;

Κάποιοι κοινωνικοί ψυχολόγοι θεωρούν πως οι selfies αποτελούν έναν τρόπο κατασκευής της κοινωνικής ταυτότητας και σημαντικό παράγοντα ενίσχυσης της εικόνας του ατόμου στη διαδικτυακή κοινωνική ζωή. Η Pamela Rutledge, διευθύντρια του ερευνητικού κέντρου Ψυχολογίας των Μέσων είπε στο περιοδικό Mashable: «Οι άνθρωποι προτιμούν να κοιτάζονται στον καθρέφτη σε σχέση με το να βλέπουν τον εαυτό τους σε στατικές φωτογραφίες, γιατί θεωρούν πως η κίνηση και η ατμόσφαιρα, που τους περιβάλλει αποκρύπτει τις ατέλειες και τους κάνει πιο ελκυστικούς».

Άλλοι ερευνητές, συσχετίζουν τις selfies με το ναρκισσισμό. Η καθηγήτρια Ψυχολογίας του πανεπιστημίου του Cornell, Peggy Drexler υποστηρίζει ότι «πιθανόν εκείνοι που βγάζουν selfies να νιώθουν σαν να πρωταγωνιστούν στο δικό τους reality show κι έχοντας μια υπερφίαλη ιδέα για τον εαυτό τους να θεωρούν πως οι φίλοι ή οι followers στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, ενδιαφέρονται να τους βλέπουν ξαπλωμένους στο κρεβάτι με τα χείλη σουφρωμένα. Μοιάζουν να κοιτάζονται όλη μέρα στον καθρέφτη μπροστά σε κοινό» και προειδοποιεί πως «πιθανόν να υπάρχουν βλαβερές συνέπειες από τη διαρκή προβολή μέσω των selfies, που μπορεί να επηρεάσει αρνητικά τις οικογενειακές και επαγγελματικές σχέσεις των ατόμων και σε κάποιες περιπτώσεις να οδηγήσει ακόμα και σε βίαιες συμπεριφορές».

Η εξάπλωση του φαινομένου των selfies γίνεται ξεκάθαρη από τη δημοφιλία της selfie της Ellen DeGeneres τη βραδιά των βραβείων Όσκαρ και αποκτά άλλες διαστάσεις με τη selfie μιας γυναίκας μετά τη συντριβή του αεροπλάνου του επέβαινε, ή τη selfie κάποιου με έναν άγνωστο που προσπαθούσε να αυτοκτονήσει πηδώντας από τη γέφυρα του Brooklyn. Επίσης ένας φοιτητής «τραυμάτισε» ένα

ελληνορωμαϊκό άγαλμα του 19ου αιώνα προσπαθώντας να το συμπεριλάβει στη selfie του και οι πλαστικοί χειρουργοί αναφέρουν αύξηση στα αιτήματα των πλαστικών επεμβάσεων στο πρόσωπο εξαιτίας των selfies.

Η Alise Tifentale, ερευνήτρια στο εργαστήριο Αισθητικής των Νέων Μέσων στο πανεπιστήμιο της Νέας Υόρκης, σχολιάζει σχετικά με την έρευνα SelfieCity: « Οι ιστορικοί τέχνης παραδοσιακά θα αφοσιώνονταν στη μελέτη ενός έργου τέχνης, όμως, ο όγκος της πληροφορίας που συγκεντρώνεται από τις selfies απαιτεί την εστίαση σε πρότυπα συμπεριφορών και στην ανάλυση χαρακτηριστικών όπως η στάση του σώματος, η έκφραση του προσώπου και η διάθεση. Επίσης, στην ιστοσελίδα της έρευνας, ο επισκέπτης έχει τη δυνατότητα να εξετάσει κάθε selfie ξεχωριστά ως μορφή τέχνης δίνοντας τροφή για νέα ερωτήματα και αφορμές για διάλογο».

Απόσπασμα από άρθρο, που έχει επιμεληθεί η Ελεάνα Πανδιά, Επικοινωνιολόγος, ΜΑ, υπ. διδάκτωρ Παντείου Πανεπιστημίου

ΚΕΙΜΕΝΟ 2

<https://i.pinimg.com/736x/2e/df/f5/2edff56e204a5c9805f38a0cddc163c8--good-deeds-random-thoughts.jpg>

ΚΕΙΜΕΝΟ 3

«Νάρκισσος»

Όταν ο Νάρκισσος πέθανε, η λιμνούλα στην οποία καθρεπτιζόταν έβαλε τα κλαματά. Οι νύμφες Ορειάδες τη συμπόνεσαν. Είχε δίκιο να κλαίει καθώς έχασε έναν τόσο όμορφο σύντροφο.

-Ήταν όμορφος ο Νάρκισσος; ρώτησε η λιμνούλα.

-Και ποιος άλλος μπορεί να το ξέρει αυτό καλύτερα απο σένα αποκρίθηκαν οι Ορειάδες.

Απο μας περνούσε μόνο από μπροστά χωρίς να μας δίνει καθόλου σημασία. Εσένα αναζητούσε πάντοτε και ξάπλωνε στην όχθη σου, και έσκυβε και κοίταζε τα νερα σου, και καθρέπτιζε την ομορφιά του.

Κι η λιμνούλα απάντησε:

-Εγώ όμως τον Νάρκισσο τον αγαπούσα, γιατί όταν έσκυβε από την όχθη μου και καθρεπτιζόταν, έβλεπα μέσα στα μάτια του την δική μου ομορφιά.

Όσκαρ Γουάιλντ

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ :

ΘΕΜΑ Α

A1. Να αποδώσετε περιληπτικά το νόημα των τριών πρώτων παραγράφων σε περίπου 90 – 100 λέξεις.

Μονάδες 20

ΘΕΜΑ Β

B1. Στην 5^η παράγραφο του ΚΕΙΜΕΝΟΥ 1 εντοπίζεται ένας τρόπος πειθούς. Να τον επισημάνετε και έπειτα να αναφερθείτε στα μέσα πειθούς. Γιατί πιστεύετε ότι η αρθρογράφος κάνει χρήση του συγκεκριμένου τρόπου, για να πείσει;

Μονάδες 10

B2. Στο ΚΕΙΜΕΝΟ 1 χρησιμοποιείται η πειθώ στον επιστημονικό λόγο. Να επισημάνετε όλα τα χαρακτηριστικά του επιστημονικού λόγου, που εντοπίζετε σε ολόκληρη την έκταση του άρθρου.

Μονάδες 10

B3. Να περιγράψετε το σκίτσο του πολυτροπικού ΚΕΙΜΕΝΟΥ 2. Ποιο είναι το ηθικό δίδαγμα, που θέλει να περάσει ο σκιτσογράφος; Στη συνέχεια να δώσετε έναν μεταφορικό τίτλο, που να συμβαδίζει με την εν λόγω εικόνα.

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. Στο συγκεκριμένο ποίημα καλείστε να αποσυμβολίσετε τον Νάρκισσο. Ποιο πιστεύετε ότι είναι το θέμα; Να τεκμηριώσετε την άποψή σας με τη χρήση τουλάχιστον τριών κειμενικών δεικτών.

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. Το γεγονός ότι βασιζόμαστε ολοένα και περισσότερο για απαντήσεις στο έξυπνο κινητό μας κάνει το μυαλό μας να τεμπελιάζει. Ποιες κατά τη γνώμη σας είναι οι αρνητικές επιπτώσεις από τη διαρκή χρήση των κινητών τηλεφώνων, ιδίως στους νέους ανθρώπους; Πιστεύετε ότι μπορούν να υπάρξουν κάποιες λύσεις για καλύτερη διαχείριση αυτού του «τεχνολογικού εθισμού»; Να αναρτήσετε τις σκέψεις σας στην ιστοσελίδα του σχολείου σας σε περίπου 300-400 λέξεις, παραθέτοντας τη δική σας άποψη.

Μονάδες 30